

Pas op de plaats voor Vlaamse mpr-koeien

De melkproductie in Vlaanderen stabiliseerde afgelopen jaar. De levensproductie groeide voorzichtig. Dat blijkt uit de jaarlijkse mpr-statistieken. De bedrijven blijven wel in rap tempo groeien. Een gemiddeld Vlaams mpr-bedrijf telt nu 91 koeien. Met Antwerpen, met 126 stuks per bedrijf, als uitschieter.

TEKST INGE VAN DRIE

provincie	aant. bedr.	koeien/bedrijf	lft. (jaar)	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit	kg v.+e.	ejr
West-Vlaanderen	629	75	4.04	9.420	4,17	3,45	393	325	718	2.062
Antwerpen	320	126	4.01	9.233	4,21	3,51	389	324	713	2.054
Oost-Vlaanderen	600	81	4.03	9.056	4,27	3,50	387	317	704	2.024
Limburg	172	117	4.02	9.075	4,23	3,50	384	318	701	2.022
Vlaams-Brabant	85	94	4.04	8.383	4,17	3,48	349	292	641	1.849
Vlaanderen 2018-'19	1.806	91	4.03	9.164	4,22	3,49	387	320	707	2.033
Vlaanderen 2017-'18	1.824	87	4.03	9.148	4,17	3,49	381	319	700	2.020
Vlaanderen 2016-'17	1.888	83	4.03	8.864	4,17	3,50	370	310	680	1.961

Zo spectaculair als vorig jaar zijn de mpr-cijfers niet. Een plus van 300 kg melk noteerden de Vlaamse melk-koeien toen in een jaar tijd. Dit jaar maken ze een pas op de plaats. In het boekjaar 2018-2019 kwamen ze gemiddeld uit op een melkproductie van 9164 kg melk (tabel 1), zo laten de statistieken van Coöperatie CRV

Tabel 1 – Rollend jaargemiddelde per provincie en over heel Vlaanderen (1 september 2018-31 augustus 2019)

Tabel 2 – Levensduur en levensproductie van afgevoerde stamboekkoeien per jaar van afvoer

jaar	dagen opfok	dagen lvd*	gem. tkt	melkdagen totaal	kg melk per melkdag	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit	kg vet + eiwit
2019	785	1.891	406	959	29,2	27.987	4,15	3,47	1.161	970	2.131
2018	787	1.907	408	971	28,7	27.846	4,14	3,46	1.152	964	2.116
2017	796	1.936	410	989	28,3	27.940	4,13	3,45	1.154	963	2.117

* = dagen tussen geboorte en laatste afvoerdatum

naam, woonplaats	aantal koeien	leeftijd (jaar)	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit	ejr	tkr
D. Maenhout, Poeke*	99	4.05	13.917	3,99	3,31	556	461	2.936	412
P. Claeys, Zomergem	64	4.07	12.714	4,36	3,63	555	461	2.922	386
T. Van Leeuwe, Adegem	59	4.10	13.116	4,08	3,45	535	453	2.858	424
M. Heylen, Geel*	72	4.06	12.474	4,28	3,63	534	453	2.851	441
P. Dellaert, Waarschoot	145	3.10	13.075	4,20	3,38	549	442	2.844	415
J. Dobbels, Kortemark	72	3.11	12.846	4,44	3,36	571	431	2.843	390
H. Boutsen-Hulsbosch, Wijchmaal*	117	3.10	13.394	3,87	3,38	519	452	2.828	374
Lahousse-Zomerbloemhof lv, Elverdinge	171	4.00	12.497	4,33	3,46	541	432	2.786	389
K. Wynant, Outer	129	3.10	12.535	4,00	3,51	501	441	2.746	399
P. De Backer, Waarschoot	54	3.11	11.976	4,59	3,47	550	416	2.737	393

Tabel 3 – Rollend jaargemiddelde top tien mpr-bedrijven in Vlaanderen in het mpr-jaar 2018-2019

(* = melkrobot)

zien. De melkproductie lijkt zich daarmee te stabiliseren. Ter vergelijking: vorig jaar lag die productie op 9148 kg melk. Toch vertoont het economisch jaarresultaat in Vlaanderen wel een stijging. In het boekjaar 2018-2019 kwamen de Vlaamse koeien uit op 2033 euro per koe, 13 euro meer dan in het voorgaande boekjaar. Dat is behalve aan de iets toegenomen melkplasma zeker ook te danken aan het vetgehalte. Dat nam in een jaar tijd met 0,05 procentpunt toe tot 4,22. Voor Vlaamse begrippen is dat hoog. In de afgelopen tien jaar kwam het vetgehalte in Vlaanderen nooit boven de 4,18 procent eiwit uit. Met een gelijkblijvend eiwitgehalte – opnieuw 3,49 procent – kwam de totale productie in kilogrammen vet en eiwit daarmee uit op 707 kg, 7 kg meer dan afgelopen jaar.

Tabel 1 laat ook goed zien hoe de Vlaamse mpr-bedrijven zich ontwikkeld hebben. Die blijven in rap tempo groeien. Sinds het boekjaar 2011-2012 is een gemiddeld Vlaams mpr-bedrijf elk jaar met minstens 4 koeien gegroeid. Telde een Vlaams bedrijf toen nog maar 59 koeien, inmiddels zijn dat er 91. In Antwerpen ligt het gemiddeld aantal koeien per bedrijf zelfs al op 126. In de provincie West-Vlaanderen melken de veehouders minder koeien: 75 per bedrijf. Die wat kleinere omvang belet de West-Vlaamse veehouders niet om hard te melken. Sterker nog, met ruim 9400 kg melk en een economisch jaarresultaat van 2062 lossen ze Antwerpen af als productiefste provincie. Het aantal Vlaamse mpr-bedrijven bleef afgelopen jaar vrijwel stabiel. Afgelopen

jaar telde Vlaanderen 1806 mpr-bedrijven, slechts 18 minder dan vorig boekjaar. Dat is veruit de kleinste daling in de afgelopen tien jaar. Die beperkte afname in combinatie met de groeiende omvang per bedrijf zorgt voor een groeiend aantal mpr-koeien. De Vlaamse mpr-populatie steeg met ruim 5500 stuks tot ruim 164.000 koeien. Oost-Vlaanderen neemt met bijna 49.000 mpr-koeien het grootste deel voor zijn rekening, op de voet gevolgd door West-Vlaanderen en Antwerpen.

Levensproductie stijgt licht

Net als de melkproductie heeft ook de levensproductie zich afgelopen jaar niet spectaculair ontwikkeld. CRV berekende dat de koeien die in de periode 1 september 2018 tot en met 31 augustus 2019 werden afgevoerd, gemiddeld in hun leven 27.987 kg melk met 4,15% vet en 3,47% eiwit hadden geproduceerd, goed voor 2131 kg vet en eiwit. Dat is een – zij het bescheiden – stijging met 140 kg melk en 15 kg vet en eiwit. Een deel van de terugval in levensproductie in de afgelopen twee jaar is daarmee weer goedgemaakt, maar helemaal terug op het oude niveau is de levensproductie nog niet. In de afgelopen tien jaar kwam de levensproductie in vijf boekjaren hoger uit dan in het huidige boekjaar.

Dat de levensproductie in Vlaanderen nauwelijks stijgt, heeft zeker ook te maken met de afgenomen levensduur. De koeien die afgelopen jaar het veld ruimden, noteerden een levensduur van 1891 dagen. Dat zijn er 118 minder – ofwel bijna vier maanden – dan vijf jaar geleden. Ook het aantal melkdagen nam in die periode af: van 1045 naar 959. Wél zijn de koeien in die vijf jaar flink productiever geworden. Haalden de in 2014 afgevoerde koeien een gemiddelde melkproductie van 27,4 kg melk per dag, afgelopen jaar was dat 29,2 kg per koe per dag.

	2017-2018	2018-2019	
STIJGING AANTAL KOEIEN PER BEDRIJF	87	91	
STIJGING ECONOMISCH JAARRESULTAAT (EURO PER KOE)	2.020	2.033	
STABILISERING MELKPRODUCTIE (KG MELK PER KOE)	9.148	9.164	

Ook in tussenkalftijd verbeterden de koeien zich. Gemiddeld noteerden de afgevoerde koeien een tussenkalftijd van 406 dagen, 12 dagen korter dan in 2014.

Lahousse twee keer in top tien

Ook het klassemment voor levensproductie bij afvoer laat geen groei zien in levensproductie. Telde het klassemment vorig jaar twee bedrijven met gemiddeld meer dan 4000 kg vet en eiwit voor hun afgevoerde koeien, dit jaar slaagt geen enkel bedrijf erin die grens te passeren (tabel 4). Het West-Vlaamse bedrijf Van Eessen komt nog het dichtst bij. De 14 afgevoerde koeien op dit bedrijf realiseerden een gemiddelde levensproductie van 53.200 kg melk met 3,98% vet en 3,50% eiwit, goed voor in

totaal 3979 kg vet en eiwit. De familie Lahousse, die op de tweede plek prijkt, noteert veruit de hoogste dagproductie met 39,0 kg melk per dag voor hun 31 afgevoerde koeien. De melkveehouders uit Elverdinge, die binnenkort hun nieuwe stal in gebruik nemen, zijn ook de enigen die zowel in de top tien voor levensproductie bij afvoer als in de top tien voor mpr opduiken, en dat al voor het tweede jaar op rij. In dat mpr-klassement bezet het Zomerbloemhof de achtste plek.

De lijstaanvoerder in het klassemment van topmelkers is Dries Maenhout uit Poeke (tabel 3). Zijn 99 koeien bereikten afgelopen jaar een rollend jaar gemiddelde van 13.917 kg melk met 3,99% vet en 3,31% eiwit, goed voor een economisch jaarresultaat van

2936 euro. Maenhout is een van de drie veehouders in de top tien die zijn koeien automatisch melkt.

De koploper van vorig jaar, Thierry Van Leeuwe uit Adegem, moet nu genoegen nemen met de derde plek. Beide veehouders zijn afkomstig uit Oost-Vlaanderen, de provincie die met zes bedrijven het best vertegenwoordigd is in de top tien.

Het zijn niet alleen kleinere bedrijven die in de mpr-top doordringen. Het best zichtbaar is dat in de mpr-topvijf in Antwerpen (tabel 5). Zo pakt de familie Op 't Roodt uit Olen de derde plek met 276 koeien. Voor de familie Peeters uit Geel – een van de Vlaamse testbedrijven van CRV – is er zelfs de tweede plek, een prestatie die ze realiseren met maar liefst 700 koeien. |

Tabel 4 – Top tien bedrijven met de hoogste levensproductie bij afvoer op basis van kilogram vet en eiwit (minimaal 10 afgevoerde dieren, 1 september 2018-31 augustus 2019, bron: Coöperatie CRV, * = melkrobot)

naam, woonplaats	aantal koeien	leeftijd (dgn.)	dagen droog	prod.-dagen	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit	kg v.+e.	kg melk/dag	aantal lact.
Van Eessen lv, Slijpe	14	2.677	259	1.650	53.200	3,98	3,50	2.120	1.859	3.979	32,2	5,3
Lahousse-Zomerbloemhof lv, Elverdinge	31	2.268	164	1.383	53.891	3,95	3,34	2.130	1.799	3.929	39,0	4,2
J. Verlodt, Drongen	10	2.792	302	1.719	52.140	4,23	3,25	2.206	1.693	3.899	30,3	5,2
P. De Smet, Boekhout*	19	2.465	148	1.504	52.660	3,99	3,31	2.100	1.741	3.841	35,0	4,6
L. Flament, Wervik	12	2.712	221	1.760	47.558	4,53	3,53	2.155	1.681	3.836	27,0	4,4
P. Degroote, Geluwe	11	2.738	324	1.679	50.538	3,88	3,24	1.960	1.636	3.596	30,1	5,6
K. Vandewalle-Gadeyne, Ichtegem	18	2.461	234	1.476	47.409	4,08	3,44	1.932	1.631	3.563	32,1	4,4
P. Claeys, Zomergem	16	2.002	123	1.119	42.593	4,68	3,68	1.994	1.567	3.561	38,1	3,6
De Muyt lv, Beernem	24	2.622	209	1.609	46.074	4,20	3,45	1.933	1.588	3.521	28,6	4,6
R. Debouvere, Elverdinge	21	2.346	217	1.446	45.437	4,31	3,31	1.958	1.504	3.462	31,4	4,6

Tabel 5 – Top vijf bedrijven voor ejr per provincie in het mpr-jaar 2018-2019 (* = driemaal daags melken, ** = melkrobot)

provincie	naam, woonplaats	aantal koeien	lft.	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit	ejr	dgn. tkt.
Antwerpen	M. Heylen, Geel**	72	4.06	12.474	4,28	3,63	534	453	2.851	441
	Peeters Groep lv, Geel*	700	3.09	12.514	3,93	3,43	492	429	2.683	382
	Op 't Roodt lv, Olen**	276	4.01	12.345	3,95	3,38	488	417	2.626	386
	Van Laerhoven-de Bruyn lv	113	4.05	12.039	4,19	3,41	504	410	2.625	384
	K. en D. Faes, Meer	105	4.06	11.790	4,12	3,44	485	406	2.574	402
Vlaams-Brabant	J. Van den Houte, Brussegem**	133	4.06	11.682	4,00	3,34	467	391	2.470	405
	W. Heremans, Herfelingen	77	4.01	11.204	4,06	3,45	455	386	2.435	404
	S. Cosyns, Herne	70	4.11	10.601	4,48	3,49	475	370	2.404	476
	J. P. Vanderlinden, Huldenberg	72	4.03	11.156	4,07	3,34	454	373	2.382	405
	W. Roman, Tollembeek	107	4.01	11.194	3,93	3,36	440	376	2.368	391
West-Vlaanderen	J. Dobbels, Kortemark	72	3.11	12.846	4,44	3,36	571	431	2.843	390
	Lahousse-Zomerbloemhof lv, Elverdinge	171	4.00	12.497	4,33	3,46	541	432	2.786	389
	S. Cuvelier, Poperinge	111	4.04	12.293	4,10	3,49	504	430	2.705	409
	K. Hauspie, Avekapelle**	189	3.11	12.420	3,91	3,52	485	437	2.697	390
	G. en W. Hauspie, Bootshoeke**	65	4.06	11.579	4,11	3,52	476	408	2.561	387
Oost-Vlaanderen	D. Maenhout, Poeke**	99	4.05	13.917	3,99	3,31	556	461	2.936	412
	P. Claeys, Zomergem	64	4.07	12.714	4,36	3,63	555	461	2.922	386
	T. Van Leeuwe, Adegem	59	4.10	13.116	4,08	3,45	535	453	2.858	424
	P. Dellaert, Waarschoot	145	3.10	13.075	4,20	3,38	549	442	2.844	415
	K. Wynant, Outer	129	3.10	12.535	4,00	3,51	501	441	2.746	399
Limburg	H. Boutsen-Hulsbosch, Wijchmaal**	117	3.10	13.394	3,87	3,38	519	452	2.828	374
	H. en J. Broekx vzr, Grote Brogel	224	3.09	12.527	3,92	3,35	491	419	2.643	384
	J. en W. Van Helden, Meeuwen	99	4.02	10.406	4,51	3,59	469	374	2.409	394
	J. Bollen, Kaulille	101	3.08	10.956	3,99	3,51	438	384	2.393	417
	R. Agten-Bergs, Sint Huibrechts Lille	106	4.01	10.398	4,39	3,59	456	373	2.379	382